

MEGJELEN

SZOMBATON REGGEL.

Előfizetési ár:

Egész évre 9 Kor — fill.
Fél évre 4 Kor 60 fill.
Negyedévre 2 Kor 40 fill.
Egyes szám 20 fill.

HONTI LAPOK

Szerkesztő és Iaptulajdonos:
HALÁSZ FERENC.
Főmunkatárs:
PÁLYI PÁL.

Nyilttér petit sora
40 fillér

Hivatalos és magánhirdetések mérsékelt árszabás szerint.

Többszöri hirdetéseknel megfelelő árengedmény.

Ipolyság, 1903. évi június hó 13-án.

Hont az obstrukció ellen.

Ipolyság, június 11.

Hontvármegye törvényhatósági bizottsága e hó 6-án *Lits Gyula* főispán elnöklete alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek két nevezetes és kiemelkedő mozzanata volt. A törvényhatóság egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a törvényhozáshoz fölír az *önálló magyar hadsereg érdekében*, továbbá elenyésző kisebbséggel szemben elhatározta, hogy fölír az *obstrukció ellen*.

Csöndesen, a vihar minden ígérete nélkül indult meg a közgyűlés, de azután nem a rendes sablonok szerint telt el. Az obstrukció körül a milyen tartalomdus, olyan heves és tüzes vita támadt, oly szilaj lelki hullámok vágattak egymásnak, hogy az elhangzott beszédek a tarka összevissza kiabálásoktól heves párbeszédékké töredezték el.

A komoly meggyőződés és átlátás sugallatából eredt főispáni megnyitó alatt mély, szinte áhítatos csend ült meg a terem. Szavaiból kiérezhető volt, hogy közjogi vágyainkban mindnyájan radikálisak vagyunk, csak taktikában nem vagyunk azok. Kiérezhető

volt az a hazafias aggodalom is, hogy a politikai rombolás, melyet az indemnitás megobstruálása által előidézett törvényen kívüli helyzet végez az alkotmányosság körül, könnyen u'csinálójává lehet a közjogi és minden egyéb reakciónak, az abszolutizmus gondolatának, a federalizmus kísérleteinek.

A *Konkoly Th. Sándor* indítványa körül megindult vita önként kínálta a magasabb szempontokat. Ugy az indítvány, mint *Sághi Benő* ellenindítványának pártolói, mind igyekeztek magas szintűek lenni, álláspontjuk elvi védelmén túl nem mentek és a magasabb szempontok keresése vonzó látvány és jóleső jelenség volt.

Szűzbeszédnek nem jól sült el, sőt izlésben kiforratlan, tapintatlan fegyelmetlen, hatásában igen ellenszenves volt *Sághi Béni dr.* felszólalása. Mint fiatal kezdő, oly széles allűröket vett föl, melyek idősebb, bizonyos multtal bíró politikusknak sem mindig állanak jól. Kezdő voltahoz szerénytelenül, fitymáló hangon bírálta a főispáni intézményt, és az egész ország közigazgatási tisztikarát. Közben azután példátlan izléstelenséget követett el. Egy intímus beszélgetést nyomán, leleplezőként hozta föl, hogy a teremben ül egy előkelő tisztviselő, akinek zseb-

ben van egy ellenzéki beszéd, de azt nem meri elmondani.

A rend össze volt dulva pillanatokig. A tisztikarból és minden jóízű bizottsági tagból ez a kínos dolog szenvedelmes érzéseket és ritkán látott háborgó felzudulást váltott ki. A minden szimmetriából kiferdült helyzetnek szinte kómikus fordulatot adott *Salkovszky Ferenc dr.* tiszti főügyész felszólalása, ki elmondta, hogy Hevesvármegye átirata mellett ugyan készült felszólalni, de azt tárgyalanná tette a közgyűlés egyhangú hazafias határozata.

A vita magas hőfoka megmérhető abból is, hogy három lovagias ügy is keletkezett, melyek megnyugtató magyarázatokkal nyertek kiegyenlítést.

A közgyűlés lefolyásáról alábbi tudósításunk számol be.

*

Lits Gyula főispán d. e. 10 óraker a közgyűlés élénk éljenzése közt foglalja el az elnöki széket.

Elnöki megnyitó.

Lits Gyula főispán: a szorgos gazda midőn a láthatár szélén felhők emelkednek, az öröm és aggodalom érzetével szemléli azok közeledését. — Az öröm érzetével azért, hogy az abból alakuló harmateseppek a szikkadó növényzet kelyhét

Álom.

Mikor ölelsz szerelmesen,
Szenvedélyesen:
Akaratlan hangosabban
Dobban a szívem.

Mikor csókolsz hosszan, forrón,
Nagyon édesen:
Akaratlan lezáródik
Mind a két szemem.

Hogye zárulna le szemem,
Édes kedvesem:
Az égbe nem tekinthet be
Egy halandó sem.

Sugár Olga.

A t. (megye-) Ház.

(Karzattávolból.)

— Rendkívüli közgyűlés? — hát minek ez? — biggyesztette fel ajkát csalódottan egy kíváncsi menyecske, — hiszen hiszen egy valamire való indítvány sem benne.

A valamire való indítvány alatt a legutóbbi ülésen tárgyalt *Krupecz-féle*, vagy

ehhez hasonló értendő — és mikor igyekeztem rábeszélni ő nagyságát, hogy érdekes ülés lesz, határozottan mondta:

— Eh, el sem megyek.

És sokan voltak így, mert a karzat, Hontvármegye függőkerete ma olyan volt, mint egy mák-föld és 5—6 szál rózsza zavarta a mákvirág egyhanguságát csupán.

De ha nem is élünk virágnyelven, ugy száraz prózában is kijelentjük, hogy míg a terem és karzat zsufolásig megtelt, az asszonykák, még a vérbéli karzatlátogatók is elmaradtak ma, nagy része az esti hangverseny utolsó esetvonását csinálva meg, még egy hiányzó szalagsokrot, egy kis fátyolt, a fehér keztyüt kibenzinezendő, stb. stb. hiszen ok van elég, a miért el nem jöttek, talán obstrukció, amiért Hontban az agglegényadót — (lásd multi tudósításunkat) — nem emelték meg törvényerőre . .

*

Kezdődik az ülés. A megye atyáinak nagyobb része itt van. 100-on felül. Itt a megye két nagyatyja is: *Ivánka Oszkár* és *Okolicsányi László*. Ők t. i. honatyák, ebből következik az én szellemességem, hogy megye-nagyatva, és hogy nem vagyok rátartó, megengedem, hogy bárki különös díj vagy engedelem nélkül is használhassa. A karzat is rogyásig tömve. Kár, hogy

nincs háznagyi irodánk, mert ez alkalommal büszkén irhatná ki:

Minden jegy elfogyott!

igy még a szerényebb jelzés sem volt kint, ami az „alkotmány“ roskadozó „védő bástyájára“ mint egy régi omnibuszra jobban illik:

Megtelt!

És a fiatalabb megyeatyák szíve is méltó melankóliával telt meg, mikor a nőkarzat ülőhelyeit szakálás „izraelita polgártársaink“-kal látták elfoglalva, akik a nyugalom napján eljöttek a vicinális parlament szónokait meghallgatni és olyik fiatal, a ki a megyének csak mostoha atyja, sóhajva néz fel a karzatra:

— Micsoda változás, . . o, tempora! . .

*

Az ülés kezdetét veszi. *Lits* főispán hatalmas gardától követve jön és mikor az urak elfoglalják helyeiket, a felének sem jut szék, hogy hatalmas félkörben állnak fel az elnöki és előadói emelvény mögött.

A karzaton két kis lány szeme az esti koncertre gondolva, boldogan csillan fel a nagy tömeg láttára:

— Istenem, mennyi négyes táncos! . .

*

megüditve és új életet keltve, a terhes munkának bőséges gyümölcsét fogják számára biztosítani.

De az aggodalom érzetével is, vajjon nem-e a romboló vihar előjelei, melyek a hosszú fáradság reményeit pár perc alatt megsemmisíthetik.

Politikai küzdelmünk láthatárán is fellegek mutatkoznak. — Ezeket is a hazaszeretet reménye és aggodalmával látjuk tornyosulni. — Reményével — ha vajjon az ádáz politikai küzdelem, mely hónapok óta a magyar törvényhozás erejét leköti — végeredményében az lesz e, mely nemzeti nagy létünk és alkotmányos fejlődésünknek újabb biztosítékokat helyez kilátásba, a vagy hazafias buzgalmunkban elszámítva magunkat — alkotmányos existenciánk válságát időzzük elő. — A válság alatt nem személy változást értek, mert az exigenciák tudományában a nagy Palmerston szavai szerint senki sem pótolhatatlan, de értendő az állami önállóság biztosítékainak kockázata — melyért a felelősség első sorban magunkra hárul.

Parlamentünk ellenzékének egy része — kétségtelenül hazafias szándékkal eltelve, az újabb biztosítékok megszerzésében olyan ténnyel ragadtatta magát, a mely csak az ismert jelmondatban találja meg magyarázatát és indokát: hogy a cél szentesíti az eszközt. — De a mint e jelmondat a társadalmi és magán életben etikai értékek nem bír és ezért tantételt soha sem képezett, a politikában is csak kétes értékű fegyver lehet, és éppen saját történelmi fejlődésünk példáiból vehető tanulság szerint, az eszközök helytelen megválasztása tette kétséssé, vagy lehetetlenné a cél megvalósítását, és nem egyszer *végzetes szerencsétlenséget* hártott a hazára.

Most is parlamenti ellenzékünk egy része céljainak elérésére eszközül azt választotta, hogy a kormánytól és az alkotmányosan létre jött többségtől a kormány-

zás lehetőségét megvonta az által, hogy a házszabályoknak a szólás-szabadság liberális biztosítékait tartalmazó rendelkezéseit kihasználva, az indenmitás meghosszabbítását határozattá emelkedni nem engedte, és az által az ország kormányzata nem csak törvényen kívüli állapotba jutott, de lehetetlenné van téve mindazon törvényhozási és kormányzati funkciók teljesítése, melyek az ország közgazdasági, ipari, kereskedelmi és kulturális fejlődési érdekéhez halaszthatatlan fontossággal bírók, azok késedelme stagnációt, hogy ne mondjam, máris káros visszaesést eredményeznek, de végzetes következményei lehetnek az Ausztriával való kiegyezés a külfölddel kötendő szerződések és egyéb nemzetközi egyezmények késedelmében is.

A törvényhatóságok élve alkotmányos jogaikkal, municipális jogkörükben szót emelnek ezek az erőszak jellegével bíró taktika ellen, s veszélyt látva annak következményeiben, kárt látva már eddig is annak alkalmazásában, az ellen állást foglalnak, és elítélő véleményüknek kormány és országgyűléshez intézett feliratokban kifejezést is adnak. — Törvényhatóságunknak egy tiszteletre méltó tagja itt is indítványt terjesztett be az iránt, hogy a parlamenti ellenzék egy részének az indenmitást obstruáló eljárása ellen Hont vm. állást foglaljon — S a mai tanácskozásunknak ezen indítvány bírálata fogja kimagasló pontját képezni.

Mint Hont vm. főispánja együtt kívánok érezni vármegyémmele. — Mint ilyen és mint hazafi együtt tudok örülni vm. minden igaz fiával akkor, ha a nemzeti önállóság attributumait alkotmányos uton és eszközökkel öregbithetjük, de együtt tudok aggódni akkor is, ha miként most azt látom, hogy a helytelenül megválasztott eszközök alkalmazásából, hazámat és nemzetemet kár és baj érheti.

Ezen egyéni felfogásom kifejezésével,

távol van tőlem a szándék, hogy bárki-nek elhatározását befolyásolni kívánám.

Sághi Béni dr.: Ismerjük a főispáni pressziókat és befolyásokat.

Lits Gyula főispán: Nincs igaza a közbeszóló bizottsági tag urnak, mert én a törvényhatóság politikai önállóságát és érettségét sokkal többre tartom, mint hogy azt befolyásolni szükséges volna és éppen azért jól tudom, hogy a vm. közönségeknek nagy többsége meg fogja találni elhatározásában a követendő eljárást, mely e kérdéssel kétségtelenül tisztá meggyőződésből ismételni fogja a római mondását: *„Caveant consules ne quid respublica detrimenti capeat.”*

A közgyűlést ezennel megnyitom.

Önálló magyar hadsereg.

Czompó Ede előadó: ismerteti Heves vármegye átiratára az állandó választmány ama javaslatát, hogy a törvényhatóság felír a törvényhozáshoz az önálló magyar hadsereg felállítására iránt. (lelkes eljenzés.)

Kádar Kálmán kérelmére az előadó felolvassa Hevesvármegye határozatát, mire a közgyűlés a javaslatot egyhangu lelkesedéssel emeli határozatere.

Az obstrukció ellen.

Konkoly Th. Sándor: (nagy zaj közt beszél, eláll! vonja vissza!) a felhatalmazási törvény megobstruálásával az ország törvényen kívüli állapotba jutott. Igen veszedelmes fegyver, mely visszafelé sült el, és eltemetheti ezredéves alkotmányunkat. Mig a katonai javaslatok ellen folyt a harc, az ellenzék munkája, soknak megnyerte szimpatiaját nemes küzdelmünk iránt, és aki nem osztotta is véleményüket, bennük az elvi harc tiszteletet gerjesztett. De most, midőn erőszakkal akarják megakadályozni, hogy a felhatalmazás adassék meg annak a kormánynak, mely

— A jó gazda, a szorgosan munkálkodó, ha a láthatáron felhők tornyosulnak, egyes érzelmekkel tekint elébe . . . — kezdi tömör, mély éreü hangján a prológot a főispán, és a beszéd alatt — amely: szónoklat egy kis formás, ötletes remeke, átítatva a nemes, igaz hazafui szeretettel, — már a megnyitó alatt kezdtek a felhők torlódni

Itt ott kivillan egy száraz villám, rá esendesen morajló dörgés, és a karzat tapasztalt rókái kezeit dörzsölve jósolják:

— Viharfelhő ez . . . viharfelhő!

*

A miniszteri leiratok gyorsabban perregtek le az olvasószemeknél. Az egész nem tartott addig mint egy miatyánk.

No most!

Heves az önálló magyar hadsereg felállítására tárgyában irt át

Szélesend, a melyben Czompó előadó lelkesen fujja — nem a Halló Bzezinát — de az állandó választmány hazafias javaslatát. Szinte bele piroslik és egy karzati szemlélő látva fehér gallérját és zöld virágját, nagyon meg van elégedve a nemzetiszinü tüntetéssel. — Kádárnak is

tetszik a recitativó, mert Heves átiratát is hallani akarja, és mikor azt egyhangulag elfogadják, a karzatról gyöngye hangon röppen el e módosító pótlás:

— . . . azzal, hogy a miniszter gondoskodjék róla, hogy Ipolyságra is jusson egy-két zászlóalj belőlük . . .

Mondanom sem kell, hogy egy menyecske gondolkozott ilyenén hangosan, és mondanom sem kell, hogy a többi egyhangu helyesléssel vette a dolgot tudomásul.

*

Zemplén Rákóczi-ünnepre hi bennünket. Persze, hogy elmegyünk. De hogy minél többen lehessünk ott, Totovits Kálmán, nyugalmazott főszámvevő előterjesztést tett az utiköltségekről.

— Rákóczi-ünnepnél nem nézzük a költséget, — zúgnak mindenfelől.

— Ugy van! . . . eláll! . . . — kiáltja harsányan Totovits tb. főjegyző ur.

*

Psz . . .

Csend.

Egy hang se hallik.

No tessék, hát nem megtöri a csendet egy szemtelen röpülő légy.

Most jön a Konkoly indítványa az obstrukció ellen.

Kádar csupa villanyszikra, egész telep, a mely gyújtja a többi.

Konkoly indokol. Wilczek gróf, a ki a megyei párt alelnöke és néppárti egy személyben, elfogadja az indítványt.

Még mindig esend van.

Most a mi Eötvösünk: Sághi Benő szól, higgadtan, tárgyilagosan és okosan. De a vajda magyaros humora hiányzik belőle.

Prognosztikón: a Sághi-féle felhő tele villanyossággal szembe találkozik a Konkoly-féle sűrű felleggel. A levegő feszült, száraz, helyenként apróbb villanások.

Ezután Csermák következik, érveit hatásosak, meggyőzők, sokan helyeselnék még az ellenpárt soraiból is, de haj! . . .

— Majd lerontja a voksával! . . . — jegyzi meg Kádar Kálmán.

Csermák után Sághi Béni dr. szól a tárgyhöz. Szűzbeszédet mond, de nagy ellenszenvekkel találkozik, mikor fejtegetni akarja, hogy születik a főispán, azután azt is elmondta, hogy él és hogy hal meg. Közben meggyanusítja a tisztikart, hogy a főispán pressziót gyakorol rá és nem

FERENC JÓZSEF KESERÜVIZ

az egyedül elismert kellemes és természetes hashajtószer

szeplőtelen alapra, alkotmányos többségre támaszkodik, itt a parlamenten kívül álló tényezőknek is bátran és férfiasan kötelességük állást foglalni. Indítványozza tehát:

Hontvármegye törvényhatósága nem helyesli az ellenzéknek az indemnitást megobstruáló eljárását, azt a nemzet érdekeivel és alkotmányával határozottan ellentétben állónak nyilvánítja, melyért nem a kormányt, hanem az ellenzékot terheli a felelősség, és éppen azért bizva a kormány és a képviselőház alkotmányos felfogásában és törekvésében, hogy a nemzet által megbízott többséggel szemben a kisebbség hatalmát törvénytelen eszközökkel érvényesíteni nem engedi.

Feliratot intéz úgy a magyar országgyűléshez mint a kormányhoz, hogy ezen törvénytelen állapotból kivezető utat mielőbb megkeresni és megtalálni törekedjék. *(nagy zaj, elfogadjuk! nem fogadjuk! elnök csenget)*

Wilczek Vilmos gróf: nem ahhoz a párthoz tartozik, melyhez indítványozó, de az indítványt elfogadja *(nagy zaj nem fogadja el! elfogadja! elnök csenget)* mert az obstrukció az alkotmányosságot veszélyezteti. De az indokolással nem ért egyet, mert az ellenzék eljárása nem törvénytelen, alakilag törvényes. Nem tekinti az indítványt bizalmi szavazatnak. *(nagy zaj, benne van a bizalom! nincs benne!)*

Sághi Benő: Nem kutatja, hogy az indítvány nem szelíd nyomás eredménye-e?

Lits Gyula főispán: nem, nem!

Sághi Benő: A katonai javaslatok vérben és pénzben nagyobb áldozatot kívánnak, annélkül, hogy a nemzet törvényes és jogos kívánalmainak érvényesítését nézzék. Ha ezt az ellenzék meg-

akadályozni akarja, ehhez minden magyar ember rokonszenve adja meg az erőt. Ő támogatja az ellenzékot, hogy vívmány nélkül nem enged, de rosszalja, hogy kiváló tagjainak egy része az indemnitást sem adja meg. A Parnassuson, hol ma Castrü községe van, volt egy üreg, annak mérges gázaiból ittak a delfi jószágok, ilyen delfiféle orákulum az indítvány is. Akarja, hogy a törvény az ellenzékot törje meg, de kívánja természetes és törvényes jogainak megvalósítását. Mert szégyen futja el arcunkat, hogy míg apró államok 3 év alatt nemzeti dinasztia teremtettek, nálunk a hadsereg nyelve, jelvénye idegen. *(nagy zaj, igaz! úgy van!)* Ellenindítványt ad be, mely szerint:

feliratot intéz a közgyűlés úgy a magyar országgyűlés, mint a kormányhoz az iránt, hogy a magyar állam törvényes és természetes jogainak a magyar birodalom területén kiállított hadsereg keretében érvényt szerezni és ez által az áldatlan törvénytlen kívüli állapotot megszüntetni igyekezzék.

Csermák Ernő dr: indítványozza, hogy a közgyűlés az indítvány fölött térjen napirendre. Oszítja ezen aggályokat, hogy ebben a helyzetben az obstrukció nem helyes uton járt, de látjuk, hogy a hadsereg nyelvében és szellemében idegen. A hadsereg a magyart ma is Kossuthundnak tartja. Ne ítéljük tehát el azokat, akik ezeket a szomorú állapotokat meg akarják változtatni. A törvényhatóságok nyilatkozatainak tartalmát nem fogják nézni Bécsben, hanem annak fogják venni, hogy a törvényhatóságok ellenzik a nemzeti kívánásokat. *(zaj)*

Sághi Benő dr: előrebozsátja, hogy minden személyeskedő szándéktól távol kíván a tárgyhöz szólni. Az indítvány-

ban bár burkoltan bizalomról van szó Széll Kálmán iránt, melyet ország-szerete megrendeltek. *(nagy zaj, nem áll! nem áll! elnök csenget.)* A főispánok pressziót gyakorolnak mindenütt a tisztikarra, kik meggyőződésük ellen szavaznak *(felkiáltások! nem áll! ne gyanúsítson! nagy zaj)* A tisztviselők, ezek a napraforgók . . . *(nagy láрма eláll! eláll! elnök csenget.)* Illusztrálásul felhoz egy példát. Itt is ül egy előkelő tisztviselő, akítől hallotta, hogy egy beszédet készített az indítvány ellen, melyet azonban zsebében tart és itt nem mer elmondani. *(nagy láрма, gyanúsítás! gyanúsítás! eláll! nevezze meg azt a tisztviselőt, különben gyáva! elnök csenget)*

Landauer Béla dr: gyáva, hazug gyanúsítás. ha meg nem nevezi! *(nagy zaj és láрма)*

Sághi Béni dr: tartozik a tisztikarnak annak kijelentésével, hogy személyeskedni nem akart, csak a tárgyhöz szólni. Felhívja Landauer Béla dr-t, hogy ismétlje meg szavait.

Landauer Béla dr: egyéni becsület-szavára kijelenti, hogy a főispán sem ő reá, és tudtával a tisztikar egy tagjára sem gyakorolt semminemű befolyást. Mindaddig pedig míg az illetőt meg nem nevezi eljárása bántortalan gyanúsítás.

Czobor László: felháborodva utasítja vissza azon gyanúsítást, hogy a főispán reá, vagy a tisztikar bármely tagjára befolyást gyakorolt volna. Van ő is, a tisztikar is politikai függetlenségére annyira féltékeny, hogy ilyenmü presszió ellen határozottan tiltakoznak.

Salkovszky Ferenc dr: kijelenti, hogy ő felszólalni készült Hevesvármegye átirata mellett az önálló hadsereg felállítására iránt. De miután az állandó választmány pártoló javaslatot terjesztett elő, és azt a közgyűlés egyhangú lel-

meri politikai meggyőződését szabadon kimondani.

Dörgés . . . vihar . . . úgy morajlik a termen át, hogy az ember szinte megreszket a gerjedt szenvedelmektől.

— Nevet kérünk!.. gyáva!.. hazug!.. — röpködnek a parlamenti bombák, és a szűz szónok lepetten áll a szóháboruban, Sághi Benő az édes apja, dühösen ujságot olvas és ő csakhamar befejezi a beszédjét.

Konkoly mindjárt nekrológot is mond felette:

— A fiatal sas magasra szállt, de leesett.

A karzat élvezett. Mint a tenger tájtéző hullámai, úgy hatottak el az asszonyok apró lábaihoz a forró szenvedelem hullámverései. A két bogárszemü bakfis félénken simult össze és úgy mondta egyik a másiknak:

— Nézd! . . .

Az egyik kis leányt a tavalyi megvetárlól még kitagadta az édes apja a jelen voltak névsorából, de az idén bajosan menne már, feslik, mint egy pompás pünkösdi rózsza.

Az egyik szőke asszony kéjesen nyújtja el puha fehér kezét a karzat korlátján és előrehajlik a kavargó arénába.

Igy ér hozzá ez asszonyi párbeszéd:

— Ki az a fehér fejü fiatalos ember?..

— Kádár Kálmán, egy mikolai fiskális.

— Micsoda nyugtalan temperamentum!..

— Istenem, de boldog is lehet a felesége! . . .

Ó, a vihar nem ült el.

Még tombol, egyre tombol.

Sághi után *Haydin* következik, majd *Salkovszky*, *Sághi*, *Csermák* és azután két békés hangú szónok: *Kudora* János esperes plebános és *Krupecz* István ev. alesperes. Egy kis csendet hoznak a kavargó háborodásba, hogy azután fokozottabb erővel törjön ki ismét.

Czobor alipán, *Landauer* tb. főjegyző is szól, *Kádár* megjubilálja közben a negyedszázados rendreutasítást, a mit ép egészségben ért meg, — *Vajda* rekedtre szónokolta magát, mint egy ágyu, *Luka* is beszél, *Ivánka* Oszkár, *Okolicsányi* László, *Kondor* Emil, a ki után a záróbeszédre kerül a sor. Konkoly reflektál sommásan az összes szónoklatokra. *Sághi*-val a vén sással, hosszabban, de a fiatal sást lesajnálja, és mikor hangsúlyozza, hogy ez az indítvány korántsem a miniszter iránt való bizalomnyilvánítás, — ajánlja elfogadásra.

Sághi az indítványozókat egy családra osztja fel, a melyben Konkoly az apa-indítványozó, *Sághi* a fiu, *Csermák* és ifj. *Sághi* unokaöcsék és *Haydin* apai ágról való távoli rokon.

Végül azután meg is homlott a családi egyetértés, mert ifj. *Sághi*, *Haydin* és *Csermák* egymás után vonták vissza indítványaikat és a megmaradt kettőre elkezdődött a névszerinti szavazás.

Csompó Ede máig is hálásan gondol a szavazatszedő küldöttség elnökére, *Machovich* Izidor apátra, aki helyette maga olvasta harsány hangon a névsort.

Szavaztak, szavaztak és a sablonos izenek és nemekből különösen kitűnt a *Schwarcz* Adolf és *Salkovszky* Ferenc „nem” szavazata . . .

79 szóval fogadták el az indítványt 19 ellenében.

Mar háromnegyed kettőre járt az idő és a tárgysornak még harminc pontja volt hátra.

Tizennégy pont három egész és három negyed óráig tartott, — hát még a harminc?! . . .

És csoda történt. A közigazgatás száraz malma teljes széllel egy negyed óra alatt lemorzsolta a hátralevő pontokat, a közigazgatás egyszerűsítésének nagy dicsőségére és az éhező megyeatyák nagy megkönnyülésére.

Allkvisz.

kesedéssel fogadta el, így az ő felszólalása teljesen tárgytalanná vált. (*helyeslés.*)

Haydin Károly: nem helyesli, hogy az ellenzék nincs tekintettel az uralkodóra s nem látja be, hogy a nagyhatalmi állás s a hármasszövetség oly követelményeket állítanak a nemzet elé, melyek elől még ha nagy áldozatokkal járnak is, de kitérni nem lehet. Hibáztatja az ellenzék működését, mert ez is egyik oka annak, hogy a parlament nem teljesítheti hivatását s hogy különösen nem végezhet produktív gazdasági tevékenységet, mely pedig egyedül volna hivatva megmenteni az országot válságos helyzetéből. Mit használ nekünk a magyar nyelv a hadseregben, mit a magyar zászló, ha... (*nagy zaj.*)

Kádár Kálmán: ilyet is mondhat egy magyar ember! (*folytatos nagy zaj és ellentmondások*)

Haydin Károly: Hazafiságot nem fog Kádártól tanulni, mindig van olyan jó hazafi, mint Kádár. (*Közbeiktatások: azt uggyis tudjuk*) Ismétli, mit ér nekünk a magyar nyelv és zászló a hadseregben, ha a mellett a sok gazdasági baj következtében szegényedik, kivandorol és pusztul a magyar. Elfogadja Konkoly indítványát.

Kudora János elbeszéli, hogy obstruáltak annak idején apáink, kiknek a hatalom, mert megtagadták az adófizetést, katonát szállásolt a nyakukra. A mostaniak piros rózsával, sárga rózsával, meg buza virággal akarnak obstruálni, de igazában csak mókáznak. Nem volna helyes, ha sikerülne nekik elmórázni azt, a miért apáink a hóhér rózsafát is viselték. Elfogadja Konkoly indítványát.

Krupecz István: után, ki röviden szintén Konkoly indítványát pártolta

Okolicsányi László: elfogadja id. Sági Benő indítványát teljes egészében. Arról nem vitatkozik, hogy helyese az obstrukció, vagy sem, mert erről beszélni korai. A fejlemények fogják megmutatni, melyik politika volt helyesebb. Az ellenséget a vár faláig eresztetni, vagy a várból kirohanni s már a síkon megütközni az ellenséggel, a két taktika között levő elsőbbséget csak az ütközet eldölte fogja megmutatni. De azt már vitatja, hogy az ellenzék küzdelme nem törvénytelen. Védelmébe veszi az ellenzékét Haydinnal szemben azon vádat illetőleg, hogy nem kellő gondot fordít a gazdasági politikára.

Vajda Pál úgy látja, hogy ha burkoltan is, a javaslat bizalmat akar szavazni Széll Kálmánnak. Ettől a vármegyétől nem érdemel Széll bizalmat. Utal a Kaffka vizsgálatokra.

Luka Pál elfogadja id. Sági Benő indítványát.

Ivánka Oszkár elfogadja Konkoly indítványát s ezt röviden indokolja. Beszél az obstrukcióról, melyre a független Zoltánokat nem magas ideális okok ösztönzik, de a feltűnni vágyás. A komoly, előkelő gondolkozású része a függetlenségi pártnak nem is helyesli a küzdelemnek ily formában való folytatását.

Kádár Kálmán: Csak azért szólal föl, mert Ivánka beszédében meggyanusítja pártját. (*Közbeiktatások: melyik az?*)

Kádár Kálmán: Függetlenségi vagyok, voltam és leszek is. (*Felkiáltások: Vagy ugy?! Hát Jakabffy! Jakabffy. Jakabffy. Éljen Jakabffy.*)

Kádár Kálmán: Akkor nem kiabáltak így, mikor megvédelmeztem a tisztikart a Széll kormány gyalázatos leirata ellen.

Lits Gyula főispán Kádárt a „gyalázatos“ kitételért rendreutasítja.

Kádár Kálmán elfogadja Sági Benő indítványát.

Kondor Emil beszédében megvédelmezi a nemzeti pártot, hogy lappangó politikát üzött.

Ivánka Oszkár visszautasítja Kondor gyanúsításait.

Csermák Ernő Ivánkával polemizál, majd pedig személyes kérdésben **Kondor Emil** telet Ivánkának.

id. **Sági Benő** és **Konkoly Thege Sándor** ismételtén megindokolják indítványukat.

Id. **Sági Benő** visszavonván indítványát, elnökölt **Lits Gyula** főispán elrendeli a névszerinti szavazást, melyet 20 megyebizottsági tag írásban kért. A szavazatszedő bizottság elnökekül ki-nevezi **Machovits Izidort**, tagjainul **Haydin Károlyt** és **Jankovits-Béla** drt.

A szavazás befejezése után elnökölt főispán hirdette a szavazás végeredményét, mely szerint **Konkoly indítványát 79 szóval 17 ellenében** elfogadták.

Kádár Kálmán a határozat ellen fellegbezzést jelent be.

Egyéb ügyek.

Gyors egymásutánban tárgyalta le azután a bizottság a tárgysorozat többi pontjait, minek utána elnökölt főispán 1 és fél óraker a gyűlést berekesztette.

Hitelesítő közgyűlés e hó 8-án délelőtt 10 óraker volt.

Illik — nem illik.

A „Honti Lapok“ utolsó számában elolvastam a „Jog és még valami“ című cikket és annak hatása alatt megdöbbenem azon, hogy hazánkban a XX. században a törvény és rendeletek készítésének technikája még annyira hátra van, hogy mikor egységesíteni, egyszerűsíteni akarnak, hát akkor úgy készítik ezeket a rendeleteket, hogy az azokban kimondott jogok gyakorlásánál még külön illemtani vitatkozásokra is tér nyílik és a mi már fontosabb dolog, a kik ezen törvényszerű rendeletben biztosított jogokkal élnek, azok evvel az alkotmány védőbástyáit gyengítik.

Minden emberi műnek s így az egyszerűsítési rendeletnek is lehetnek hibái — de már odáig mégis eljutotunk, hogy, ha vármegyei ügyviteli szabályzatot készítenek magyar jogtudósok és előkelő gyakorlati férfiak, akkor oly jogokat nem állapítanak meg, a melyekkel ha él a törvényhatóság tagja, az által a municipiumok megdőlését mozdítaná elő, azok gya-

korlása illembé vagy hazafias érzésbe ütközne, hazafias kötelességtudást lazítana.

Ez — hála istennek — így van. És azért éppenséggel nem mondható ki az, hogy mikor az a nem egy, nem kettő — de több bizottsági tag a vármegyei ügyviteli szabályzat értelmében közhatósági eljárásért napidíjat és fuvarköltséget számít fel — akkor illembé, hazafias érzésbe ütköző, vármegye döntő dolgot cselekedett volna.

Hát mit tettek?

Egyszerűen egy törvényerejű rendeleten alapuló jogot gyakoroltak, melyhez az illembé semmi köze, mely hazafias érzést nem sért s a mely jog gyakorlását neheztelni nem egyéb — mint egy jószándéku, szükséges törvényhozási intézkedés félremagyarázása.

Semmi köze az illembé! Mert az illembé változó valami, a jog állandó — hiszen a római illembé régen eltűnt, a római jog pedig ma is anyajog. Ismerek olyan magyart, kinek természete az illembé szabályait nem tudja elviselni, de azért kitűnő hazafi. A vármegyék a XVIII. század abszolútikus illembé szempontjából nem illő gravameneket emeltek hazánkat veszélyeztető intézmények ellen, de jogokkal éltek és ennek a jognak — nem illembé — köszönhetünk a multban igen sokat és a jog — nem illembé — fog bennünket a jövőben is éltetni...

Illembé kell igenis az eljárásához, a módhoz. Megkövetelhetjük, hogy polgártársunk illő módon érvényesítse jogát, illembé tejezze ki magát, szóval és írásban sat de a jogot, azt az illembé ne feszélyezze, mert az a jogmagyarázat bizonytalanságát s így a jogi bizonytalanság utvesztőjébe vezet bennünket.

Bebizonyítható, hogy a kik az egyszerűsítést alkották, nem akarták, hogy a „Jog és még valami“ cikkben foglaltak szempontjából a napi és fuvar díj felszámítására kimondott jog gyakorlása az illembé említésével legkevésbé is feszélyeztessék.

Mert a rendelet azt mondja: „a vármegyei bizottsági tagok közhatósági eljárás esetén napidíj és fuvarköltségek felszámítására szintén jogosultak.“ Ez a szövegezés kizárja az illembé kérdését. Jár — mert ki nem mondott, de ki található indokokból a rendelet megállapítja. De ha azt akarta volna, hogy az illik — nem illik kérdésnek helye legyen, egyszerűen így szövegezhették volna: „Azt, hogy a bizottsági tagok közhatósági eljárás esetén számíthatunk-e fel napidíjat és fuvar költséget — a vármegyei szabályrendeletek állapítják meg“

És miért volna a hazafias érzésnek lazítása, az alkotmány védőbástyájának gyengítése az, ha a bizottsági tag napi díjat felszámít. Tudjuk, hogy minél kisebb áldozattal jár egy komoly kötelesség teljesítése, annál súlyosabb beszámítás alá esik annak elmulasztása. Ha kisebb áldozattal fog járni a közhatósági eljárás mint járt eddig, annál súlyosabb beszámítás alá esik, ha a bizottsági tag teljesíti azt most, mikor magán érdekeinél szenvedett kárért pótlást kap.

Ivánka Lászlóné, Marek Károlyné, Dabis Antalné, Soltész Istvánné, Landauer Béláné, Szokoly Alajosné, Wilczek Vilmosné, Aczél Józsefné, Luczenbacher Pálné, Schiller Antalné, Jerfy Ferencné, Kovács S. Endréné. *Póttag*: Czobor Margit, Jerfy Sári.

Mire a közgyűlésnek vége lett, megeređtek az ég csatornái s már-már félő volt, hogy a telep megnyitása el fog maradni. Később azonban mégis elalott az eső, s a közönség hosszu kocsisorban vovult ki a Klubnak csinosan feldiszigített telepére. Általános csodálkozással fogadta a közönség az eső dacára is igen kedves képet nyújtó telep berendezését, mely valóban a legkövetelőbb igényeket is képes kielégíteni. Bár az eső ismét megeredt, ez nem tartotta vissza sem a sport lelkes hveit, sem a közönséget, hogy végig küzdje, illetőleg végig nézze a megnyitó versenyeket, a diszkoszdobást, sulydobást, gerelyvetést, magasugrást stb. A versenyek után oszonnára ült össze a megázott, de jókedvű közönség, mely alatt Lits Gyula védnök kihirdette a versenyek eredményét, melyeknek győztesei Ulrik József és Schönherr Károly voltak. Oszonna után kedélyes tenniszjáték következett, mely este 7-ig eltartott, a mikor a közönség elhagyta a telepet.

Este 8 órakor a vármegyeházán vacsorára gyűlt össze a klub közönsége. Az első köszöntőt Lits Gyula védnök mondotta a 12 alapító tagra. Romulus s népe, valamint a sabin nők elrablásának történetére hivatkozva, üdvözölte a fiatalság vállalkozását, mert a testedzés következtében nem kell félni attól, hogy szegyet vall fiatalságunk, ha ismét divatba találna jönni a leány rablás s vállára kapva kellene elragadni a legénynek szive választottját.

Lits Gyula védnököt Ivánka László tiszteletbeli elnök üdvözölte. A leányrablásra célozva köszönetet mondott a mamák és leányok nevében a védnöknek, hogy gondoskodásával lehetővé tette a klub megalakulását. Lits Gyulának — mondá — kettős érdeme van Hontvármegyében. Mióta elfoglalta főispáni székét, mindég azon igyekezett, hogy a politikai élet hullámaint rendes mederbe terelje, a társadalmi életet pedig fejlessze. Az utóbbi úgy látszik ma veszi kezdetét, mert a klub hivatva lesz a társadalom tagjai között összéb vonni az összekötő fonalat.

Ezek után Somogyi Béla a közönséget, Pályi Pál a klub hölgytagjait, Czobor László pedig Somogyi Bélát üdvözölte. A vacsorát reggelig tartó tánc követte.

Jótekonycélú művészhangverseny.

Szombaton este 8 órakor folyt le a vármegyeház nagytermében a felsőturi róm. kat. és az Ipolyságon építendő protetestáns templom javára rendezett hangverseny. Mielőtt a hangverseny lefolyásának méltatásához fognánk, kedves kötelességünknek ismerjük az összes közreműködőknek hála köszönetet szavazni a közönség nevében azért a készséges jóakarattért, önfeláldozó fáradozásért a melylyel a közjó szolgálatába szegődtek. De különös köszönet illeti meg. *Basilné Wallner Helént* és *Basil János* a zürichi opera művész tagjait, kik idegen létükre nemcsak szives örömet

ajánlották fel művészetüket a jótekonycél érdekében, de jelentékenyen fokozták az est művelését néhány kedves magyar dal előadásával.

Wallner Melanie nyitotta meg a műsort hegedűjátékával. Nem legelőször halljuk játékát s csak konstatálhatjuk, hogy a kisasszony felsőturi buen-retirojában nagy léptekben halad művészetével. Valamennyi darabja közül *Thomas Andante religioso*-jával érte el a legnagyobb hatást, melyet annal jobban kiérdemelt, mert az előadott darabokat a bravuros dilettantizmus fogásait kerülve akkép állította össze, hogy azok költői érzéstől áthatott komoly művészi tudásról, nem pedig a dilettánsoknál annyira kedvelt pizzikató és flageolet fitogtatásról tettek tanuságot.

Wallner Melani gyönyörű játékától eltekintve igen ügyesen juttat darabjai megválasztásában az andantéknak kiváló szerepet.

Valóban bájos előadással énekelte el *Basilné Wallner Helén* valamennyi dalát, a melyek közül különös említést érdemel a *Rococo-ständchen*. Talán fölsőleges említenem, hogy a közönségnek magyar dalai tetszetek legjobban s ezeknél még jobban talán csak magának a művésznőnek bájos megjelenése.

Basil János gyönyörű baritonja, mely különösen a középső regiszter hangjaival tűnt ki, nemcsak élvezetesen, de érdekesen adta elő néhány dala között különösen a *Bajazzo* prológját. Érdekesen, mert ha szabad e kifejezéssel élünk, germán felfogással produkálta a bajazzo keserves tőprengését, eltérve az olasz felfogásban szokásos taktustiprót, bár szenvedelmességében elragadó előadástól. Dalait lelkes, jól kiérdemelt taps kísérte.

A hangverseny-produkcióknak mostoha gyermeke a zongora kíséző. A laikus publikum mellékesnek, másodrendűnek tartja szereplését. Két fajtáját ismerjük. Az el-lenszenves zongora kísézőt, a ki a dal és az éneklő művész rovására minden áron érvényesülni akar, ha el is rontja ezzel az összhátást. Az ilyenben azonban ritkán lakozik művészi érzés. A másik, a ritkább fajtája, a *művész* kíséző, ki félve kerül minden önállóbb hangot, a figyelmet és hatást a maga játékától távol tartani iparkodik, és csak azon van, hogy a laikus által csak alig észrevehető nüanszirozásával az ének hatását minél jobban kidomborítsa. Ilyen önzetlen művészkísézője volt az est hőseinek *Kovács-Sebestény Endréné* drné, a ki valahogy egy percig se higgye azt, hogy a közönség nem élvezte valóban önzetlen, izléses, diszkrét játékát. Méltó partnere volt *Czerwinka Henrik*, a mi másik helyi zongoraművésznünk.

A hangverseny erkölcsi sikeréhez hasonló anyagi siker járul. A rendezőség nyilvános elszámolása a következő:

Bevétel jegyekért 506 k, felülfizetések-ből 52 k. 96 f, felmaradt bélyeg 76 fillér, összesen 559 k. 72 fillér, kiadás összesen 109 k. 72 fillér, *tiszta maradvány 450 kor.*

Felülfizetők: *Wilczek Vilmos* gr. 12 k, *Marek Károly* 2 k, *Polgár Ignác* 2 k, *Gáspár István* 1 k. 96 f, *Aczél József* 10 k, *Czompó Ede*, *Kovács S. Endre* dr. és *Ivánka István* 6—6 korona. *Ruttkay Istvánné* 2 k.

Elemi iskolai záró vizsgák.

A helybeli róm. kath. elemi fiu és leány iskolában a vizsgálatok e hó 9. és 10-én tartattak. A most befejezett tanév már második éve annak, hogy az összesített osztályok fiu és leány növendékek szerint szétválasztattak és az üdvös intézkedés előnye ez alkalommal ismételve fokozottabb mértékben tárul elének.

A vizsgálatok elnöke az első napon *Tihanyi Endre* alsó-nyéki esperes, a drégely-palánki esperesi kerület tanfelügyelője volt, mely tisztében őt a második napon elfoglaltsága miatt, *Schreiber Aladár* egyházi és *Vidács Mór* világi elnök helyettesítette, kik mindnyájan teljes megelégedésüket fejezték ki a vezető tanítók és tanítónők előtt, a buzgólkodással elért szép siker felett — Dicséretet szereztek a kis diákok is és különösen a leány osztályok növendékei, mint, melyekre a legtöbb jó tanulmányada esik. Itt néhánynek nevét kiemeljük a jobbak közül. Általános dicséretes osztályzatot nyertek a leányiskola I. osztályában: *Balya Rózsika*; a II.-ban *Huber Emma*, *Kovács Ilonka*, *Oravec Emma*, *Rády Anna*; a III.-ban *Hemelik Erzsike*, *Horeczky Mariska*. *Jávor Sári*, *Tamasik Mariska*; a IV.-ben *Csala Aranka*, *Elek Mariska*, *Veszélák Erzsike*; az V.-ben *Humor Mária*. A fiu iskola osztályaiban már sajnálatos kevés számmal találkoztunk és pedig az I.-ső osztályban *Antal István*; a II.-ban *Kecskeméthy Tibor*, *Csermák Ernő*, a IV.-ben egy sem és az V.-ben *Rusznayk Lajos*. —

Különös kiemelésre érdemes a leány osztályokban a kézi-munka tanításában elért és igazán számot tevően szép siker. A kis leánykák kézi munka kiállítása versenyre kelhet nagy vidék iskoláival, mert ott az egészen kezdő kis leánykák harisnya kötésétől fel a nagy leánynak is dicséretére valló mesterkelt kézi munkája a finom himzés és horgolásig minden darab magán viselte a tanítónők buzgósága és odaadása bélyegét.

Ez alkalommal megemlékezünk arról, hogy az első osztályokban a leányoknál *Pethes Maca*, a fiuknál *Sipos Mihály* tanítók ez évben először alkalmazták és határozott sikerrel a „fonomimikai“ új tanmódot. E tanmódot *Czukurász Róza* tanítónő találta fel mintegy öt év előtt és a közoktatási kormány jóváhagyásával most kezdik csak alkalmazni az országban, úgy, hogy iskolánk e tekintetben az elsők közül való. E módszer abban áll, hogy az olvasás tanítást elválasztják az írásétól és kezdetben a nyomtatott betűk tanítását veszik és azután csak mikor a növendékek az összes betűket ismerik már, térnek át az itt nyert ismeretek alapján az írott betűk olvasására és leírására. Főelőnye abban leli magyarázatát, hogy az egyes betű — formák betanítását kis mese keretében teszik szemléltetővé és e könnyítés révén a tanulóknak több érzékét foglalkoztatva, szórakoztatva sajátítatják el azok ismeretét.

Befejezésül a fiu osztályok torna vizsgája volt, hol meggyőződést szerezünk arról, hogy a kis diákokból idővel jó katonák is fognak válni. Ezután ki-ki boldogan sietett haza a kiérdemelt bizonyítványával, hogy két rövid hónapra az iskola gondjait lerázva gondtalanul élvezhesse a vakáció édes és gyerek-ember előtt mivel sem pótolható apró gyönyörűségeit.

— *Lits Gyula* vármegyénk főispánja kedden titkárja *Soltész István* dr. kíséretében *Selmecre* utazott, a hol elnökölt a törvényhatóság aznap délutáni közgyűlésén. — Innét *Budapestre* utazott, honnét a jövő hét elején érkezik haza székvárosába.

— **A koronázás évfordulója.** A király koronázásának 36 éves évfordulója alkalmából a helybeli róm. kath. templomban reggel fél 9-kor hálaadó istentisztelet volt. A misét *Schreiber Aladár* plebános celebrálta, mely alkalommal *Schulcz Ágostonné* drné a „Miatyánk“ és az „Üdvözlőgy Mária“ c. templomi énekeket művészi finomsággal adta elő orgona kíséret mellett. Az ipolysági polgári leányiskola iskolai ünnepet tartott, mely a „Szózat“ vette kezdetét, melyet az összes növendékek énekeltek; ez után hazafias szavalatok következtek. Közre-

A közhatósági eljárásért a napidij és fuvarköltés megállapítása tényleg általánosan szükséges. — Különben nem is intézkedett volna az összes vármegyére nézve a kormány, hanem az egyes vármegyére bízta volna. — Szükségessé teszik pedig a való élet követelményei.

Mindig több dolguk van a közigazgatási tisztviselőknek — és mindig több a közhatósági eljárás. Ezek között olyan is van, a mit a tisztviselő volna köteles végezni, de nem végezheti más dolgai miatt. Olyan is van, a mit csakis bizottsági tag végezhet. Vannak vidékek, hol a bizottsági tagok között éppen azok, kik leginkább alkalmasak a közhatósági eljárásban való részvételre — anyagilag rosszul állanak. Pedig éppen a legkritikusabb helyeken, például a nemzetiségi vidéken igen gyakran kénytelen őket az alispán felkérni vagy kénytelen őket a törvényhatósági bizottság kiküldeni. Nos, hát ilyen körülmények között lehetővé kellett tenni, saját nemzetünkre való tekintettel, hogy a közhatósági eljárásokat gyakorta felkért egyént a rá nézve esetleg vérbe menő áldozatokért kárpótoljuk.

Lehetővé kellett tenni, hogy azon férfiak, kik önhibájukon kívül vagy esetleg a közérdek szolgálatában anyagilag nehéz helyzetbe jutottak, de egyébként alig pótolható egyének, ne legyenek kénytelenek a közhatósági eljárásról lemondani csupán anyagi tekintetek miatt.

Mindig több és több az olyan állásu ember száma, a kiknek jövedelme nem arányosan folyik be — egyik nap sokat keres, másnap keveset. — Az ilyen bizottsági tag sokkal súlyosabb körülmények között teljesítené kötelességét, mint az egyenletes fizetésű bizottsági tag. — S lehet, hogy éppen ezek alkalmasak különösen valamely közhatósági eljárásra. Kárpótlásukról gondoskodni kellett.

Ezeknek a szempontoknak figyelembe vétele pedig csak erősíti az alkotmány védőbástyáit, mert az alkalmas egyének felhasználását anyagi körülményektől függetlenné teszi, a mivel municipális elv csak nyer.

Sőt a rendelet kimondja azt is, hogy a kiküldött a közpénztárból előleget is kérhet.

A napi és fuvardij megállapítása tehát korszerű, és hazafias célzatu szükséges intézkedés.

Mindenki nyugodtan élhet meglevő jogával. Csak egy gátolhatja ebben — a vármegye, a haza létkérdése. Lehetnek kivételes komoly pillanatok, mikor e joggal nem szabad élni — de hiszen abban mindnyájan egyet értünk, hogy *salus reipublicae suprema lex.*

Analog esetet is felhozok: vármegyénkben a járási mezőgazdasági bizottság tagja, ha kiküldetésben eljár, 4 korona napidiját és külön kilométer pénzt kap s az illetők fel is szokták számítani. Nógrád megye pedig f. évi május 9-én alkotott egy még nem jogerős szabályrendeletet, a mely közhatósági eljárásból kifolyólag a bizottsági

tagok által felszámítható díjakat szabályozza. És miután kifejtettem, hogy a municipális elv nem hogy vesztené, de erősödik a rendelettel — felhozhatom az esküdtszéki tagok napi és fuvardiját is. Mert a közigazgatás körében is előfordulhat, hogy otthonától távol több napon át, sőt több különböző helyen is, a mi az esküdtszéknél nem szokott előfordulni, teljesít egy megyebizottsági tag közhatósági funkciót — ez tehát legalább is éppen oly jogosan, mint az esküdtszéki tag veheti fel napidiját és fuvarköltéseit, mint az esküdtszék tagja.

Lehet azonban, hogy meggyőződésem, bizonyítékaim és példaim dacára csalódom és nincs igazam. Egyben nem csalódhatok s ez az: Mikor egy megyebizottsági tag törvény erejű rendelet alapján jogával él, akkor bármily indokból tette is ezt — nem szabad eljárását olyan hasonlatokkal, mint ezüst kanál zsebre tevése — illusztrálni.

Matlaskovszky István dr.

A h é t r ől.

Úrnap.

Corpus Christi, Frohleichnam. . .

A *sanctissimum*-nak, az oltári szentségnek a bolzenai csoda emlékezetére szerzett ünnepe, nekünk katolikusoknak fényes és fenséges. . .

Bolzena olasz mezővárosban 1264-ben egy pap a szentmise közben a kelyhet feldöntvén, vigyázatlanságát azzal akarta titkolni, hogy a leöntött korpórált észrevétlenül félreteendő, összehajtotta. A bor azonban az egész korpóráln keresztülhatolt és ostya alakú vérvörös foltokat hagyott hátra. E csodát Rafael is megörökítette a Vatikán stanzáiban. A korpórált ma is őrzik az orvietói székesegyházban.

Az úrnap tehát az oltári szentség különös imádatának van szentelve. Ünnepi mise után körmeneteket tartanak, s a világ négy táját jelképező négy lombsátorban felállított oltár előtt megáldja a lelkész a világ négy táját az oltári szentséggel, annak is jelképére, hogy Krisztus vallása az egész világot meghódította.

*

Nálunk *Schreiber* Aladár plebános tartotta meg az ünnepi körmenetet, szép ragyogó időben, a harangzugás mellett, az ünnep jelentőségét a kalváriáról hangzó tarackdurrogás is emelte. A baldakin előtt az iskolák hófehér és rózsaszín-ruhás növendékei virágot hintettek a szentség elé. Körül diszbeöltözött megyei hajduk sorakoztak.

Az áhitatos közönség közt nagy

számban vett részt városunk intelligenciája, különösen színpompás képet nyújtottak a világos nyári toalettek pazar, meleg színei.

A „Honti Sport-Klub“ megnyitója.

Vasárnap délután tartotta a Honti Sport Klub alakuló közgyűlését oly ünnepi formában, mely méltó volt ahhoz a jelentőséghez, melyet társadalmi életünk ez új faktora rövid és ideiglenes működésével máris megszerzett magának.

Kicsiny, de előkelő közönség gyülekezett össze délután 3 órakor a vármegye-ház kistermében. Jelen voltak: Lits Gyula, Czobor László, Ivánka László, Helmbacher Nándor, Wilezek Vilmos gróf, Bartakovits Ágoston, Dabis Antal dr., Soltész István dr., Aczél József, Dulánszky József, Somogyi Béla, Nyáry Alfonz báró, Landauer Béla dr., Tölgyesy Ferenc dr., Czompó Ede, Szokoly Alajos, Czobor Miklós, Ulrik József, Schönherr Károly, Berzeviczy Béla, Pályi Pál.

Hölgyek: Ivánka Lászlóné, Jerfy Ferencné, Aczél Józsefné, Wilezek Vilmosné grófné, Soltész Istvánné, Dabis Antalné, Bartakovits Ágostonné, Jerfy Sári és Ili, Ivánka Mária, Czobor Margit.

A közgyűlést rövid üdvözlő szavak kíséretében *Somogyi* Béla, az ideiglenesen működött tennisztársaság elnöke nyitotta meg s felkérte Lits Gyula főispánt az elnöki szék ideiglenes elfoglalására. *Lits* Gyula elfoglván az elnöki széket, hosszabb beszédben méltatta az alakuló klub szükséges és hasznos voltát. Egyfelől higiénikus szempontból bir a klub jelentőséggel, de másfelől s főképen társadalmi jelentősége is messze kiható lesz, sőt hivatva leendő kezdetét képezni egy egységes társadalmi élet fejlődésének. Fejtegeti a magyar sport-egyesületek történetét, majd pedig visszatérve a klubra, felemlíti azokat az anyagi áldozatokat, melyet a 12 alapító tag hozott, s határozatilag kimondotta, hogy az eddigi terheket a klub magára vállalja.

Ezek után egyhangulag elfogadta a közgyűlés a számadásokat, valamint a bemutatott alapszabálytervezetet is, minek megtörténte után *Lits* Gyula ajánlatára a klub elnökévé egyhangulag *Somogyi* Bélát választották meg.

Somogyi Béla elfogadván az elnöki széket, megköszönte a bizalmat s indítványozta, hogy a klub elnökévé *Lits* Gyula főispánt válasszák meg, mely indítványt egyhangulag el is fogadott a közgyűlés. A többi tisztviselői állások a következő módon töltettek be:

Tiszteletbeli alelnökök: Czobor László, Helmbacher Nándor, Ivánka László. *Igazgató:* Landauer Béla dr. *Művezető:* Szokoly Alajos. *Helyettese:* Czobor Miklós. *Háznagy:* Czompó Ede. *Titkár:* Pályi Pál. *Pénztáros:* Dabis Antal dr. *Ellenőr:* Ulrik József. *Ügyész:* Tölgyesy Ferenc dr. *Orvos:* Kovács S. Endre dr. *Választmányi tagok:* Berkó István, Bolgár János, Halmay László, Marek Károly, Nyáry Alfonz báró, Somogyi László, Sartorius István, Soltész István dr., Schönherr Károly, Totovits Kálmán, Wilezek Vilmos gróf, Halvax Ödön. *Póttag:* Eggenhofer Lipót, Huber Gyula. *Hölgybizottság:*

működtek: *Heksch Sarolta, Himmler Sze-
rafin, Juhász Mariska és Halassy Valéria.*
A város középületei fel voltak lobogozva.

— **Házasság.** *Jekelfalussy Lajos* közös cs. és kir. altábornagy, a hadügyminisztérium osztályfőnöke hétfőn, e hó 15-én köt házassági frigyét özv. *Jekelfalussy Józsefné* szül. *Podborszky Gizella* földbirtokosnővel Lontón.

— **Közvilágításunk.** Gázvilágításunk ügye erős lépésekkel halad előre. A vállalat munkálatait már e hó elején megkezdette az alagsóvek összeforrasztásával és ezek elhelyezésére már a város távolabb fekvő részein u. m. a Rózsa, Deák és Malom utcában a föld kiemelési munkálatokat is foganatba verte. A nagyközönség tájékoztása végett a közeli napokban próbavilágítást rendez a társulat, mely célra a régi takarékpénztár épület alatti üres bolthelyiségben ideiglenesen berendezkedett, hogy a különböző fény erejű lángokat bemutathassa, hol mindenki a neki szükségeset kiválaszthatja. — Az utcákban a lámpaoszlopok helyei már ki vannak mérve, mely szerint az eddigknél 20 darabbal több lesz üzemben.

— **Hiteleszövetkezeti közgyűlés.** A palásti hiteleszövetkezet mint az Országos Központi hiteleszövetkezet tagja e hó 11-én tartotta *Ivánka István* elnöklete alatt, a római kat. iskola egyik termében, első rendes évi közgyűlését, a tagok élénk részvéte mellett. Az elnök lendületes megnyitójában a tagokat további kitartásra és egyetértésre buzdította és jelenti, hogy e kisded intézmény máris biztató sikert ért el. — A zárszámadások felülvizsgálata és a jelentések aláírása után a gyűlés véget ért.

— **Te Deum.** A polgári iskola növendékei évszázadi ünnepük keretében a római kath. templomban isteni tiszteletet fognak hallgatni, mely alkalommal az egész misét és énekeit az intézet növendékei fogják végezni, kik *Jávor B. Lajos* ének tanáruk vezetésével serényen készülnek e napra.

— **Színészek jönnek.** Mult számunkban hírt adtunk róla, hogy *Szabadhegyi Aladár* jó társulatával szerdán megkezdí előadásait Ipolyságon. De szerdán nem jöhettek a színészek, mert Balassagyarmaton fővárosi vendégszereplők vannak, akik kedveért meghosszabbították ottmaradásukat. — Laptársunk, a „Nőgyári Lapok“ elismerő hangon bírálja a társulat működését és azt írja, hogy ehhez hasonlítható szintársulat már rég nem járt náluk. A színészek közül felemlíti *Képes Laurát, Medgyesi Erzsit, Berzsenyi Margitot, Bokodinét, Bokodi Mariskát,* a férfiak közül: *Szabadhegyit, Péchyit, Pilisit, Vágót, Liptóit, stb.* — A mult héten Balassagyarmaton A svihákok, *Bob herceg, A zsába, A régi szerető stb.* került színre. Látható tehát, hogy a társulat erői jók, műsora a legujabb és így kilátásunk egy kellemes színházi idényre alapos és valószínű.

— **Orvosszövetségi közgyűlés.** Hontvármegye orvosszövetsége holnap, e hó 13-án tartja meg évi rendes közgyűlését *Kovács S. Endre dr. szövetségi elnök* elnöklete alatt *Nagy-Maroson.*

— **Uj jogtudor.** *Zinner Sándor* ügyvédjelöltet, néhai *Nagy Áron dr.* irodavezetőjét, szombaton e hó 6-án avatták a budapesti egyetemen a jogtudományok tudorává.

— **Kirándulók Drégelyen.** A balassagyarmati áll. gimnázium tanulói június 8-án

tanáraik vezetése alatt a drégelyi várba rándultak fel, a hol hazafias ünnepet rendeztek. A kiránduláson, mely kitűnően sikerült, a tanulókon kívül is igen sokan vettek részt.

— **Öngyilkos ügyvéd.** Lapunk mult számában jelentettük, hogy *Nagy Áron dr.* vámosmikolai ügyvéd főbe lőtte magát, a ki másfél napi szenvedés után szombaton meghalt. Temetése vasárnap délután 4 órakor volt, Vámosmikola és vidéke közönségének óriási részvéte mellett. A temetőben *Mühlstein Gábor* ügyvéd rendkívül szívhez szóló gyászbeszédet mondott, a mely könnyekig megindította a jelenvoltakat. — *Nagy Áron* még csak 32 éves volt és özvegye és 2 kis gyermeke gyászolja.

— **Állatdíjazás Korponán.** A hontmegyei gazdasági egyesület elnöksége a Korponán e hó 21-ikére hirdetett állatdíjazást június hó 20-ára szombatra tette át.

— **Meglőtt orvvadász.** Hírt adtunk annak idején róla, hogy *Zsigmondy György* erdőőr baltárdén meglőtte *Stelczer András* kemencei orvvadászt, a ki öt heti betegeskedés után e hó 8-án meghalt. A királyi ügyészség elrendelte a boncolást, a mit *Rajner Géza dr. kir. törvényszéki orvos* és *Himmler Sándor dr. eszközölték* és amely-nél *Szalay Károly vizsgálóbíró, Schulcz Agost dr. kir. alügyész, Flórián Gerő törvényszéki jegyző* voltak jelen a hatóság részéről.

— **Évszázadi vizsga Bábán.** Felkértek bennünket következő sorok közlésére: A báti nyilván. mag. el. népiskolában az évszázadi vizsgát e hó 23-án fogják megtartani *Stiböl Agoston* plebános elnöklése alatt. Minthogy külön meghívók szét nem küldenek, a t. szülőket, érdeklődőket és tanügybarátokat ez uton tisztelettel meghívja *Horn Lipót* tanító.

— **Áttérés. Velicska János özvegye *Hromadik Zsuzsanna* az ág. ev. vallásról a római kat. anyaszentegyház kebelébe június 7-én visszatért. A hitvallást *Poliákovits János* nyug. bozói plebános kezeibe tette le.**

— **Tanonciskolai záróvizsga.** Az ipolysági iparos tanonciskola vizsgálata e hó 28-án lesz, melyen *Czobor László* alispán fog elnökölni.

— **Baleset.** *Gáspár János* levélhordó esütörtök délelben a postakocsiról leszállva, súlyos sérülést szenvedett; állapota aggasztó s a kórházban ápolják.

— **Mű hazafiság.** Nincs magasabb érzés a hazafiságnál, de nincs fureszabb annál, ha valaki a hazafiságot csak azért fitogtatja, hogy ebből hasznot húzzon. Egy kirívó példája az ilyen mű hazafiságnak egy gyáros, ki nagy garral hirdeti „magyar“ Thomassalakot „kartellen kívül“ mintegy reámutatván ezzel arra, hogy a többi Thomassalakgyárak kartellbe léptek volna a gazdaközönség kizsákmányolására, a mi nem egyéb ráfogásnál. Továbbá azt hirdeti említett gyárosunk, hogy ugyanoly foszforsavtartalommal és porfinomsággal, mint a „német vagy a cseh salak“ a világért sem emlitené azonban, hogy ezen foszforsavból mennyi az oldható, mert megvan a maga oka, hogy erről bőlesen hallgasson. Ugyanis tény az, hogy a magyar Thomassalak ugyanannyi foszforsavat tartalmaz, mint a német vagy cseh áru, de ami a magyar salak oldhatóságát illeti, ugy jobbról nem is beszélni, míg p. o. a német gyárak legalább 80% oldhatóságot szavatolnak, már pedig a növénynek oldható foszforsav köll, nem pedig olyan, amelyet egyáltalán fel nem vehet. táplálkozására, fejlődésére nem fordíthat. Ha már állást akarunk foglalni a cseh gyártmány ellen, mert a csehek is azon igyekeznek, hogy a magyar lisztet kizsorisák, ám tegyük, megvan az okunk rá, de hogy csupa képzelt hazafiságból a kifogástalan minőségű német „csillag“ védjegyű árut saját kárunkra szintén vissza-

vessük, ehhez nem elég az, hogy ily eljárásal elősegítjük egy magyar gyár felvirágoztatását, mert ezt csak az esetben tehetnők: de akkor hazafias kötelességünk is volna, ha a magyar gyár ugyanazon árért, ugyanazon minőségű árut szállítana.

IRODALOM

A magyar ügyvédség. Az ügyvédi kar. Irta: *Králik Lajos dr.* Kiadja a Budapesti Ügyvédi Kamara. I. és II. kötet. Egy mű jelent meg, melynek vezérjelszava Deák Ferenc azon kijelentése, hogy „hazánk ügyvédei azon tiszteletreméltó osztály, melynek egyedül köszönheti alkotmányunk maigani fennállását.“ A budapesti Ügyvédi Kamara hazánk ezredéves fennállásának ünnepségei alkalmából még 1893. évben elhatározta, hogy gondoskodni fog arról, hogy a magyar ügyvédség története eredeti kutforrasok alapján és a rendelkezésre álló levéltári adatok és okmányok felhasználásával megírassék. A munka megírásával *Králik Lajos dr.* bízta meg, mint aki legjobban ismeri az ügyvédség történetét és helyzetét. Szerző az anyagot két kötetben dolgozta fel. A bevezetésben tájékoztat ad az ügyvédi hivatásról. Majd az ügyvédség kari szervezetével, a bíróságokkal és a peres eljárásokkal foglalkozik. Ide iktatta szabatos fordításban *Jules Favrenak* két beszédjét, a melyekben egy nagy szív és nagy ész telepe nyilatkozik meg az ügyvédi hivatásról. Az első részben szerző az ügyvédi hivatásnak külföldön való szabályozását ismerteti; ezeket igen tanulságos oldalról mutatja be.

A második részben szerző egyes adatokat szolgáltat a magyar ügyvédség történetéhez az Árpádkorból napjainkig. A történelmi visszaillesztések után szerző az ügyvédi rendtartás analízisét adja. Tárgyalja az ügyvéd képzését, az ügyvédi karba való felvételt, az ügyvédség szervezetét, az ügyvédek kötelességeit. Majd áttér szerző a fegyelmi jogra, a bíróságnak a pervezetésből folyó büntető jogára és tárgyalja az ügyvéd polgári felelősségét, a független az ügyvéd reformkérdéssel foglalkozik, az ügyvédi segélyügygyel és nyugdíj kérdéssel. A mű jó magyarsággal van megírva. Külső kiállítása igen esinos, a Franklin-társulat nyomása. Hogy ezen fontos munka mennél szélesebb körökben elterjedjen, a két vastkos kötet (egyik 500 lap, a másik 428 lap) ára csupán hat koronában lett megállapítva.

Magyar Remekírók.

A „Franklin-Társulat“ e korszakos vállalatából megjelent a harmadik sorozat. Egymás mellé sorakoznak a könyves polczokon a magyar nemzet nagy szellemeinek alkotásai s mire mind az övenöt kötet megjelenik. — nem lesz mit irigyelnünk a nyugati nemzetektől: — a mi irodalmunknak is vannak oly gyöngyei, a minőkkel más nemzetek nem kérkedhetnek. A most szétküldött új sorozatban *Vörösmarty* harmadik kötetén kívül *Czuczor, Kazinczy, Kölcsey* és *Vajda* egy-egy kötetét találjuk.

A magyar szellemi élet pangása, nemzetünk fásult közömbössége soha sem volt szembe-tűnőbb, mint a *Kazinczy* föllépésének idejében. A hazafias írói törekvéseknek szárnyát szegte a cenzura és szellemi életünknek néhány szórványos nyilatkozása is inkább csak a végvonaglás tusájáról lebbentette föl a fátyolt. Egyedül *Kazinczy* nem esüggedett: — a mult dicsőségének sirján a föltámadás lehetőségét hirdette, — s e hitének apostolaként, szinte egymaga vállalkozott a gúszai jöladatra, hogy a tetszhalott magyarba új életet önt, a fásult szivekbe pezsgő vért ereszt és fölrazza dermedtségéből az alvó társadalmat.

Ő volt az irodalom és a közélet Széchényije — a nemzetébresztő legnagyobb magyar abba a földbe vetette el politikai reformjainak magvait, a melyen a Kazinczy tolla szántott barázdákat.

Az az egy kötet, a melyet Váczy János. Kazinczy leghivatottabb kritikusa válogatott össze a nagy agitátor munkáiból, egész képét adja irodalmi újjászületésünk e buzgó apostolának és munkásának. A mi eredetileg versben írt, azt mind fölvette a kötetbe: eredeti prózai dolgozatai közül pedig a legfontosabbat, a Pályám emlékezetét. Egy egész könyvet töltenek meg Dalai és ódái, kettőt a Tövisök és virágok, egyet-egyét az Epigrammák, a Vegyesek és az Epistolák: s e hat könyv után következik a Pályám emlékezetének négy könyve. Megelőzi pedig Kazinczy írásait a Váczy János dr. Bevezetése, mely rövid, de annál tömörebb és igazságos kritikával méri a széphalmi mester nagy érdemeit.

Kölcsy Ferencz, a nyelvújítás mesterének legtehetségesebb tanítványa, — „voltaképpen több író foglalt magában” — a hogy Gregus jellemzően mondja róla. Angyal Dávid, a ki a „Magyar Remekirók” sorába fölvetett Kölcsy-kötet elé alapos és kimerítő kritikai bevezetést írt, igen nagy szeretettel foglalkozik e sok oldalú költővel. A Hymnus írója erős. élénken fürkésző, bátor elme volt. igazi hőse a meggyőződésnek, de mélyre ható s élesen boncoló logikája mellett van benne lírai érzés. költői fogékonyság és szubjektív színezés is.

Czuczor Gergely, a hazafias érzésű benecés költői munkáit Zoltvány Irén rendezte sajtó alá s ugyancsak ő írta meg kiváló rendtársának az életrajzát is. A sokat szenvedett, testestől-lelkestől magyar Czuczorral. Petőfit kivéve, nincsen újabb költő, a ki „népszerűség” tekintetében vetekedhetne. Egy híján negyven dalát éneklé ma már a nép, s költészetének bizonyára legbecesebb részét teszi e népies dalok. De talentuma más irányokban is nyilatkozott: — az óda, elégia, epigramma, szatira és éposz különböző hangjai mind megcsendülnek a lantján s költészetének az erős nemzeti érzés volt a legfőbb táplálója.

A Riadó költőjét bilincsekbe verték ugyan de magyar lelkét nem lehetett békókbá szorítani.

A Vörösmarty Mihály munkáinak végleges kiadásából, mely ebben a vállalatban jelenik meg, a harmadik kötetet kapjuk, — a nagy költő drámai költeményeinek első felét. Megalkotásuk időrendjében következnek egymás után Salamon király, Hábanor, A bujdosók és Csongor és Tünde, mely a magyar költői nyelv legszebb diadala. Általában megszokták csak a lírai és epikai költőt magasztalni Vörösmartyban; pedig filozófiai mélység, a gondolatok költői szépsége, a hasonlatok fönsége és merészsége dolgában semmit sem írt Vörösmarty, a mi drámai költeményeinek fölülte állana. A harmadik sorozat öt kötetből csak ehhez az egyhez nincs arckép és bevezetés; mind a kettő a legelső Vörösmarty kötet előtt van, mely az első sorozatban jelent meg, s az életrajzot Gyulai Pál írta meg mesteri tollával, arcképét pedig, valamint a többiekét R. Hirsch Nelli festette meg.

Vajda János kisebb költeményei teszik a harmadik sorozat ötödik kötetét. A Petőfi utáni korszaknak kétségkívül legönállóbb legértelmesebb lírikusa. Mindenütt nagy erő, mély megindulás és viharos pathosz emeli, — írja róla Endrődi Sándor, a ki lelkes Bevezetésben teljes igazságot szolgáltat a sokat bántott és félreismert, önmagával is meghasonlott költőnek. Vajda egyénisége annyira külön álló, egyedüli, hogy szinte megdőbbsen. Költészete a borongós ég, a zugó óceán vagy a roppant nagy, komor hegyek hatását teszi ránk. Nem közönséges, nem hétköznapi, de

ritka, rendkívüli, szertelen. Duzzad az erőből, ég a szenvedélytől. Tépeldődő, vívódó, magát emészto lélek, a ki a forradalom utáni lírát erős bölcselmi tartalommal mélyítette s új hangokkal gazdagította: — nem lehet őt mély megindulás nélkül olvasni, — a hogy Endrődi írja.

E kisebb „költemények” sorában ott látjuk Vajda legjelesebb alkotásait. Első helyen vannak a Sirámok, melyeket a Szerelém átka, ez a gyöngyfüzér követ, szerves kapcsolatban van e dalokkal az a gyönyörű ciklus, melyet Gina emlékére írt a szerencsétlen költő. A Vegyes költemények közt, melyek a kötetnek több mint kétharmad részét teszik, legjobban nyilatkozik Vajda sajátos, költői egyénisége. A Virasztók, a Luzitán dal, Tavasz felé, a Vaáli erdőben. Nyári les. Husz év múlva, Harminc év után, stb. című költeményei mindig a magyar líra legszebb alkotásai maradnak.

Ime ezt és így adja a „Magyar Remekirók” harmadik sorozata: — a legnagyobb költők műveit, a legjelesebb kritikusok méltató bevezetésével. Külső kiállítás és belső tartalom a legszebb harmoniában párosulnak itten; a díszes betűk, a finom, famentes papiros, a művészi kötés mind csak emeli ennek a kiadásnak az értékét, s mely minden esetre a legtekélyesebb azok közt, a miket klasszikusainkból birunk. Az egész gyűjtemény ötvenöt kötet lesz, mire elkészül és az összes ötvenöt kötet ára 220 korona, mely összeg azonban csekély havi részletekben is törleszthető. A „Magyar Remekirók”-at a Franklin Társulat adja ki s a gyűjteményre mind a kiadó, mind az összes hazai könyvkereskedések elfogadják megrendeléseket. Végül még megjegyezzük, hogy egy-egy kötet átlagos terjedelme 20—22 iv (320—350 lap,) de a szükséghez mérten jóval több is lehet ennél.

Apró szennzációk.

GIGI LEVELE.

Kedves szerkesztő,

ugy-e már azt hitte, hogy hűtlen lettem Magához, hogy oly sokáig hallgattam. Dehát tudja ilyenkor nyáron kissé lusta vagyok a levélíráshoz, meg aztán nem is igen érek rá. Délután sétálunk — tudja kibékültem már azzal a kiállhatatlan Ducival, mert otthagya már őt is az a nyomorult; azután meg tenniszesezünk. Azaz hogy csak tenniszeseznék, ha tudnánk. Mert nehéz játék ám az a tenisz, amint Tonkesz bácsi mondja s igaza van. Az a szentelen Duci semmit se tud, de azért mégis mindég ott ugrál a pályán, mert ott érvényesülhetnek csak igazában az ő lehetetlen harisnyái.

Most két napig beteg voltam az elmúlt hét izgalmi miatt. S még azt mondják, hogy Ipolyság unalmas város. Totónál kerti ünnep, hangverseny, megyegyűlés, sportklub megnyitás, egyik a másik után tartotta izgatottságban a kedélyeket. A hangverseny talán nem is sikerült volna olyan jól, ha még születése előtt le nem szolták volna. Pedig be szép volt. Ha az a sok idő előtti kritikus hallotta volna, mily édesen dalolta Basilné a szép magyar nótákat, ugy magukban bizony megköveték volna.

A hangversenynél csak a megyegyűlés volt érdekesebb. Pedig majd hogy el sem mentem, mert a mamám azt hajtogatta, hogy nem nekem való az a csunya politika. Csak hogy hallani ott egyebet is, mint politikát. Elmondták ott azt is, hogy miről beszélgettek a mult héten az uzsonnákon. Istenem, mért is nincs minden héten megyegyűlés, legalább nem volna oly unalmas az élet. Mert a mamám az soha sem mondja el, hogy miről beszélgettek a bácsik, meg a nénik, mikor összeülnek uzsonnázni. Ha kérdem, azt mondja, hogy mi közöd hozzá,

A Sport Klub megnyitást elmosta az eső, de azért nagyon szép volt. Még versenyeztek is a fiatal emberek, az egyik nyert is egy üveg pezsgőt, a másik meg egy — övet. Én egy kicsit haragudtam délután a Sport Klubra, mert nem választottak be a hölgy bizottságba, de este aztán megbékültem, mert ugyancsak szorgalmasan táncoltattak. Táncoltunk is egész virradtig.

De most veszem észre, hogy majd el is felejtkeztem Pávián urról. Pedig olyan kedves ember ez a Pávián ur. Este mindég együtt sétálunk a kertben s mikor feljön a hold, olyan szépen tud beszélni, mint egy izé... Most látom csak hogy szerették őt ott Kutya-Bagason. Mindennap kap a papkisasszonyoktól vagy két levelet. Nagyon hívják vissza, de ő azt mondja, hogy itt sokkal jobb. S mikor ezt mondja, olyan szépen tud nézni, hogy én mindég elpirulok. Tegnap este átjött hozzánk Duci is. A nyomorult már ezzel a Páviánnal is ki akar kezdeni. A legszebb harisnyáját vette föl s mindég azon nyafogott, hogy nagyon harmatos a fü, vizes lesz a szoknyája. Ez a Duci végkép megkeseríti az én szerencsétlen életemet, előbb-utóbb elvisz a sirba. Addig azonban még irni fogok.

Pá Magának.

Gigi.

A szerkesztő levelezései.

— Sch. A. Lontó. A Poltíz-dél az egyházban című közleményt ez uttal is kiszoritotta a közgyűlés anyaga, lapunk így is erősen kibővült. De jövőre okvetlen közöljük.

— Kis kolléga. Magánlevél megy.

— Hű olvasó. Az ötlet pompás, de kidolgozása annyira pongyola, hogy jelen alakjában nem kaphat nyomdafestéket. Lesz gondunk rá, hogy el ne vesszen.

— Álom és való.

Egy kék zománcos töltött pisztolyt
Szorongat reszkető kezem,
Véget vessek-e életemnek?
Tűnődve csak azt kérdezem.

Világért se tegye. Versei után itélve ön nagyon fiatal.

— Zéró, Helyben. A gondolat elmés, a megfigyelés jó, de megírva nincs. A jó kiviteli hiánya ebben a zsánerben annyira szembeszökő, hogy nem merjük kiadni.

— Imádkal angyalom. No, a versén ugyan nem látszik.

Nyilt-tér.

(E rovat közleményeiért nem felel a szerkesztő)

A „Honti Lapok” e hó 6-iki számában hozzánk intézett nyilttéri közlemény szerzőjével hírlapi polémiába bocsátkozni nem akarunk. Nehogy azonban úgy tűnjünk fel, mintha a cikkben mondottakat egyszerűen zsebvágtuk volna, ez uton köztudomásra hozzuk, hogy a szerző ellen a cikk tartalmaért fenytő feljelentést tettünk.

Az iparos kör.

Hirdetmény.

Az esztergomi Érsekség tulajdonát képező és Kemence és Berence községek határában fekvő, mintegy 6517. k. hold kiterjedésű erdősegekben az

erdei

gyümölcs-szedési jog

az 1903. évre f. évi június 15-én zárt ajánlatok útján bérbe fogadni.

Az ajánlatok a bérösszeg megjelölésével és a megajánlott összeg 20 százalékának megfelelő bántpénzzel együtt alulírott erdőhivatalnál nyujtandók be, ahol a haszonbérleti feltételek is bármikor megtekinthetők.

Kelt Kemencén, 1903. június 5.

Primási
erdészeti kerület hivatala
Kemencén.

VIHNYE

(Bars megye)

természetes meleg 38 C° vasas fürdő
Kiváló ivó víz (3·6 és 4·5 C° tiszta források.)

Hidegvizgyógy - intézet.

Vihnye fürdő használatának fényes sikereit a női betegségek, vérszegénység és idegbántalmak gyógyításánál évszázados tapasztalatok bizonyítják.

130 klm. fenyves sétautak!

A fürdő Selmezbánya bányaváros tulajdona s ez évtől házi kezelésbe került, a kényelem minden igényeit kielégítő új modern berendezést nyert teljesen új beburkolással, az új fürdőházban vízvezeték mozdók bevezetésével. — A szoba és fürdőárok lényegesen alább szállítottak. — Élmzés: (reggeli: kávé vagy tea, ebéd, a la carte 3 tál étel, vagy 7 fogásos társasébd. uzsonna: kávé, tea vagy fagyalt, vacsora: egy sült.) naponként 3 kor. hetibérlet 20 korona, 7 fogásos társasébd 2 korona.

Posta, telefon, távirda és vasuti állomás!

TELEFONÖSSZEKÖTTETÉS:

Selmezbányával és Budapesttel!

Bővebb felvilágosítást nyújt vagy prospektust küld

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Felhívás!

12 forinttól 15 forintig

készülnek műhelyemben remek szabású divatos férfiöltönyök, felöltők mérték után a legfinomabb gyapju-szövetekből.

Timár Lajos

férfiszabó terme

Budapest,

VIII., Gyöngytyuk-utca 9. szám, I. em.

Vidéki rendeléseknél mértékül egy mintaruha beküldendő.

Vidékre, ha 4 ruhát rendelnek egy helységben, odaküldöm utazó szabásomat divatos, gazdag posztóminta gyűjteményeimmel, bemutatás és pontos mértékvétel miatt.

Eladó pince.

Trautwein Emilia

Kutya-hegyen levő

pincéje eladó.

Bővebbet a tulajdonosnál, vagy Holczernál Ipolyságon.

6063. szám tkv. 1902.

Árverési hirdetményi kivonat.

A vámosmikolai kir. járásbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Donáth Szilard ügyvéd nagymarosi lakos által képviselt nagymaros-visegrádi takarékpénztár végrehajtató kérelme folytán Brulich István és neje Horváth Anna és Brucci Károlyné szül. Brulich Anna szobi lakos végrehajtást szenvedett elleni 360 kor. tőke (és járulécai erejéig) követelés és járulécai iránti vajtási ügyében a vmikolai kir. járásbiróság területén lévő és Szob község határában fekvő a szobi 429. sztkjvben A I. sorsz. 119. hrsz. 87. ó. irási sz. a. beltelek és háznak Brucci Károlyné szül. Brulich Annát illető 2/4 és Brulich Istvánné szül. Hornyák Annát illető 1/4-ed részre az árverést 1167 koronában ezennel megálapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1903. évi július hó 2-ik napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikiáltási áron alul is eladni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 116 k. 70 fil. készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz a. kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelye-

zéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbiróság mint tkvi. hatóság Vámos-Mikolán, 1903. évi február hó 2-án.

Kraicz
kir. aljbíró.

Jó házból való

kisasszony,

ki a magyar és német nyelvet bírja, valamint jól ír, előkelő üzletbe azonnali belépésre kerestetik.

Ugyanott egy 20—22 éves megbízható

fiatal ember,

ki jártas a magyar és német nyelvben, mint gyakornok alkalmaztatik.

Ajánlatok „megbízható 40.” szám alatt e lap kiadóhivatalába intézendők.

Eladó ház.

Rózsa-utca 21. számú
2 szobás, erdő és legelő-
joggal felruházott ház
azonnal szabad kézből
eladó.

Gasparik József.

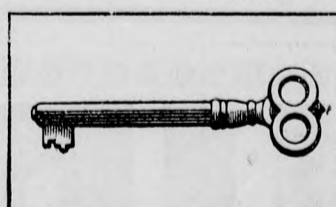
SCHICHT-SZAPPAN

„szarvas” vagy

„kulcs” jeggyel.

Legjobb,
legkládósabb
és azért a
legolcsóbb
szappan.

Minden ártalmas pótszertől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál tessék nagyon vigyázni, hogy minden darab szappanon a „SCHICHT” név és a fenti védjegyek valamelyike rajta legyen.

Kiállítás „Feuerschutz“
BERLIN 1901.
Aranyérem
legmagasabb díj.

Páris 1900. **Eredeti Grand Prix**

SINGER VARRÓGÉPEK

családi használatra

és a legkülönbözőbb használati célokra.

Díjtalan oktatás a divatos műhímzés összes műszakaiból.

Elektromos varrógéphajtással.

SINGER CO. Varrógép részvény-társaság

LÉVA, Kazinczy-utca 2. szám. (Bakó-féle ház.)

Fióküzletek a monarchia minden nagyobb városaiban.

Kiállítás „Feuerschutz“
BERLIN 1901.
Aranyérem
legmagasabb díj.

Salgó-Tarjáni kőszénbánya-részvény-társulat

Budapest, V., Erzsébet-tér 16. sz.

Szénosztályozás:

Gőzeséplőgép-, gőzeke- és szobafűtésre:

Darabos (tömör) szén és kockaszén.

Továbbá:

Diószén	} gyári kazánfűtésre.
Durvaszén	
Aknaszén	
Rostált aknászén	
Aprószén	
Kovácsszén	} körkemencefűtésre.
	} kovácsolási célokra.

Megrendelések központi irodánkhoz: **Budapest, V., Erzsébet-tér 16. sz. a. intézendők.**

Jutányos árak és pontos, gyors szállítás!

A társulat széntermelése évenként:

Salgó-Tarjáni bányákban	16 millió	} métermázsza
Petrozsényi bányákban	6 millió	
A vezetése alatt álló <i>Esztergom-Szászvári kőszénbánya-részvénytársaság</i> termelése évenként:		
Dorogh—Annavölgyi bányákban	2.4 millió	}
Szászvári bányákban	0.6 millió	
Össztermelés	19 millió	

A párisi világtállitáson „Grand Prix“
a legnagyobb kitüntetés.

A magyar királyi államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, V. ker. Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzeséplő-készleteit, 14, 16 és 20 lóerejű **Compound-lokomobiljait** és végre

„MILLENNIUM”

legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit, továbbá

acélöntésű ekefővel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

Kizárólagos képviselő:

FELDMANN KÁROLY Ipolyság.

URANOS - K É K

Kizárólagos gyártói:

HOCHSINGER TESTVÉREK vegyészeti gyára

ruha-mosáshoz a legjobb kékítőszert. — Törvényesen védve. — Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő. Olcsó és fölülmulhatlan! Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. 1 nagy üveg 1 kor 60 fill. fél üveg 1 korona. Kapható mindenütt. Utánzatoktól óvakodjunk! **BUDAPEST, VI. Rózsa-utca 85.**

Nyomatott NEUMANN JAKAB gyorsajtóján Ipolyságon.